

بخش دوم : قدم در راه درس هشتم نام طراح : عالمه محمدی	به نام خدا معاونت آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی تولید شده در استان : اردبیل	محتوای نوشتاری کتاب دین و زندگی(۱)پایه دهم (رشته های علوم تجربی - ریاضی و فیزیک - فنی و حرفه ای - کار دانش) سال تحصیلی: ۹۹-۱۴۰۰
---	--	---

موضوع / عنوان : آهنگ سفر

اهداف یادگیری ، هدف کلی :

تبیین جایگاه تصمیم و عزم در برنامه زندگی برای رسیدن به هدف و نقش مراقبت و محاسبه در اجرای موفق عهد و پیمان

انتظارات پس از مطالعه : از دانش آموز انتظار می رود در پایان درس بتواند :

-برای رسیدن به هدف بزرگ زندگی ، برنامه ریزی کرده و اقدامات لازم را انجام دهد .

- با توجه به اهمیت عزم و تصمیم ، با عزم واراده قوی به سوی هدف زندگی حرکت نماید .
-تفاوت آثار عزم قوی با عزم ضعیف را بدانند .

-در عهد و پیمان های خود با خداوند مراقبت کنند و در این راه ثابت قدم بمانند .

-بهتر است روزانه به محاسبه و ارزیابی اعمال خود بپردازند .

-پیامبر اکرم (ص) واهل بیت ایشان را در زندگی خود الگو واسوه قرار دهند .

چکیده :

* اقدامات لازم برای گام گذاشتن در مسیر قرب الهی و ثابت ماندن در این راه

* داشتن عزم واراده قوی و حرکت به سوی هدف زندگی

* عمل به عهد و پیمان های خود با خداوند و بهره مندی از پاداش های الهی

* مراقبت از عهد و پیمان های خود و محاسبه و ارزیابی اعمال

* پیامبر (ص) واهل بیت ایشان برترین اسوه ها در زندگی

توضیح درس :

تعیین سرنوشت ابدی انسان ها (علت) بر اساس اعمال آنها در دنیا (معلول)

لازمه زندگی توحیدی :

- قدم گذاشتن در مسیری که موفقیت آن حتمی باشد .

- سرانجام و آخرتی آباد را برای ما رقم بزند .

هدف از خلقت انسان :

رسیدن به مقام قرب خداوند، در حقیقت خدا وند مسیر و هدف زندگی اصلی ما است .

قرار دادن زندگی خود در مسیر قرب الهی (علت)

دست یابی به زندگی لذت بخش و مطمئن در دنیا ، به دست آوردن رستگاری ابدی در آخرت (معلول)

نکته ترکیبی :

* با « آیه مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ » ارتباط معنایی دارد .

* انسان های زیرک با انتخاب هدف اصلی خود با یک تیر چند نشان می زندند .

* انسان های زیرک هم از بهره های مادی استفاده می کنند و هم با انجام کار های خود برای رضایت خداوند به خدا نزدیک شده و آخرت خویش را آباد می سازند .

دلیل برنامه ریزی برای رسیدن به هدف بزرگ (قرب الهی)

- قدم گذاشتن در راهی که سرانجامی زیبا دارد .

- قرارنگرفتن در راهی که خود را گرفتار آتش دوزخ کرده باشیم .

اقدامات لازم برای گام گذاشتن در مسیر قرب الهی و ثابت قدم ماندن در این راه :

۱- تصمیم و عزم برای حرکت

۲- عهد بستن با خدا

۳- مراقبت

۴- محاسبه و ارزیابی

۱- تصمیم و عزم برای حرکت :

* معنای عزم : عزم به معنای اراده و تصمیم بر انجام کاری است . (بعد از یا مؤخر) از تفکر و اختیار)

* کاربرد عزم : انسان با اراده خود آنچه را که انتخاب کرده عملی می سازد

* تأثیر عزم در رسیدن به هدف : هر قدر عزم قوی تر باشد (علت)، رسیدن به هدف آسان تر است . (معلول)

(مستقیم)

* میزان عزم : عزم واردۀ انسان ها متفاوت است و درجات انسان ها به میزان عزم واردۀ آن ها در انجام کارها بستگی دارد .

* آثار داشتن عزم قوی : استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی ها برای رسیدن به آن هدف .

* ویژگی افرادی که عزم قوی دارند: سرنوشت را به دست حوادث نمی سپارند و با قدرت به سوی هدف قدم برمی دارند .

* ویژگی افرادی که عزم ضعیفی دارند: در برابر تنبذ باد حوادث، تاب نمی آورند و مشکلات راه آنان را به عقب نشینی و ادار می کند

* سفارش لقمان حکیم به فرزندش بعداز نشان دادن راه ورسم زندگی به او : **«وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ** (علت)
إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأَمُورِ» (معلول)

۲-عهد بستن با خدا

***ویژگی عهد کننده:** کسی که راه رستگاری را که همان قرب و نزدیک شدن به خداست، شناخته و می خواهد در این مسیر قدم بگذارد

* محتوى عهد با خدا : انجام واجبات الهی و خشنود ساختن خداوند ؛ اجتناب از کارهای حرام .

* قرین رضایت الهی : (معلول) خداوند، راه رستگاری ما را با رضایت خود همراه ساخته است . (علت)

* شرط رضایت الهی ازما : (معلول) ما در مسیر رستگاری و خوشبختی خود گام برداریم.(علت) **(بندگی خدا)**

* دلیل نا خشنودی خداوند از ما : به خود ظلم کنیم و در مسیر هلاکت خود قدم گذاریم.

* دو پیشنهاد درباره عهد با خدا :

اول : انتخاب بهترین زمان ها برای عهد بستن با خدا (بعد از نماز، شب های قدر و شب یا روز جمعه)

دوم : تکرار عهد و پیمان (علت) خود در زمان های معینی، مانند آخر هر هفته، آخر هر ماه یا شب قدر هر سال ،تا

استحکام بیشتر پیدا کند و به فراموشی سپرده نشود (معلول)

۳-مراقبت

* باقی ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد: (علت) رضایت خدا را در پی دارد. (معلول)

* شکستن پیمان خود با خدا : (علت) شرمندگی در مقابل خدا (معلول)

* ضرورت مراقبت از عهد و ایمان خود با خدا : عهدی که ابتدا بسته می شود، مانند نوزادی است که باید از او «مراقبت» شود تا با عهدهشکنی، آسیب نبیند .

* سخن امام علی(ع) : «**گذشت ایام**،(علت) آفاتی در پی دارد و **موجب از هم گسیختگی** تصمیم ها و کارها می شود.» (معلول)

* **مثال:** کسی عهد می بندد که هر روز پس از نماز صبح، یک صفحه قرآن بخواند؛ او باید مراقب باشد که کارهای دیگر، او را به خود مشغول نکند و این تصمیم خود را فراموش نکند و نیز عواملی را که سبب سستی در اجرای این تصمیم میشود، از سر راه بدارد.

۴-محاسبه و ارزیابی:

* آثار و نتایج محاسبه و ارزیابی: به دست آوردن **میزان موفقیت** و **وفاداری** به عهد(علت)،**شناختن عوامل موفقیت** یا **عدم موفقیت**.(معلول)

* وظیفه ما در محاسبه و ارزیابی بعد از معلوم شدن موفقیت خود در انجام عهد: **سپاس و شکرگزاری از خدا** ؛ **زیرا خدا بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان هاست.** (علت) **توحید ربوبیت** **توحید عملی** معلول

* وظیفه ما در محاسبه و ارزیابی بعد از معلوم شدن سستی خود در انجام عهد: سرزنش کردن و مورد عتاب قرار دادن خود - طلب بخشش از خداوند - تجدید عهد با خداوند و وارد عمل شدن با تصمیم قوی تر.

* ضرورت محاسبه قبل از مرگ : اگر خودمان در این دنیا به حساب خود نرسیم، در قیامت به طور جدی اعمال ما را محاسبه خواهند کرد .

* زمان محاسبه :

۱- محاسبه روزانه : هر شب

۲- محاسبه هفتگی : آخر هر هفته

۳- محاسبه سالانه : شباهای قدر ماه مبارک رمضان - دلیل آن «گرفتن تصمیم‌های بهتر برای آینده» پیامبر و اهل بیت ایشان، برترین اسوه‌ها

* ضرورت وجود اسوه و الگوهای برای حرکت در مسیر هدف، که راه را با موفقیت طی کرده و به مقصد رسیده‌اند

* فواید و ثمرات وجود الگوهای :

اولاً به ما ثابت می‌کند که این راه موفقیت آمیز است.

ثانیاً می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود.

ثالثاً می‌توان با کمک گرفتن و دنباله روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید. (مهمنترین علت)

سخن قرآن کریم : «رسول خدا (ص) برای شما نیکوترين اسوه است.»

تعییر پیامبر اکرم (ص) درباره اهل بیت (ع) :

* انسان‌هایی بتر که مسیر زندگی را با موفقیت پیموده‌اند.

* پیروی از آنان موجب رستگاری و نجات انسان می‌شود.

* ما را به الگو گرفتن از آنان دعوت کرده است.

الگو بودن معصومین (ع) :

سؤال : چگونه می‌شود انسان‌های بزرگی را که حدود ۱۴۰۰ سال قبل زندگی کرده‌اند، اسوه قرار داد؟

پاسخ: (الف) اسوه بودن آن بزرگان مربوط به اموری که به طور طبیعی و با تحولات صنعتی تغییر می‌کنند، نیست. مانند «وسایل حمل و نقل، وسایل خانه، امکانات شهری، شکل و جنس پارچه‌ها و لباس‌ها»

(ب) اسوه بودن آن‌ها مربوط به خوب و بالرزش، مانند «عدالت، گذشت، فداکاری، مهربانی، داشتن نظم و برنامه در زندگی و ...» پیامبر و اهل بیت (علیهم السلام) اسوه‌های انسانیت هستند و انسانیت دیروز و امروز و فردا ندارد.

تقسیم اوقات در منزل توسط پیامبر اکرم (ص) :

الف) قسمتی برای عبادت،

ب) قسمتی برای اهل خانه

ج) قسمتی برای رسیدگی به کارهای شخصی، (تقسیم آن میان خود و مردم و رسیدگی به کارهای آنان.) برنامه ریزی و تقسیم زمان، درس و الگویی همیشگی است که از این رفتار پیامبر اکرم (ص) به دست می‌آید.

الگو و اسوه بودن پیامبر اکرم (ص) برای انسان‌ها :

* هر کاری که پیامبر اکرم (ص) انجام داده، درست بوده و مطابق دستور خداوند بوده است.

* اسوه قرار دادن ایشان به این معنا نیست که ما عین او باشیم و در همان حد عمل کنیم

* بدین معناست که در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک تر کنیم.

چگونگی پیروی از پیامبر اکرم (ص) مطابق فرمایش حضرت علی (ع) :

«آگاه باش برای هر پیروی کننده‌ای، امام و پیشوایی است که باید از او تبعیت کند و از علم او کسب نور کند. هشیار باش، امام شما از دنیاپیش به دو لباس کهنه و از خوراکش به دو قرص نان کفایت کرده است. اما شما قطعاً توانایی این قناعت را

ندارید؛ ولی با پرهیزکاری و کوشش {در راه خدا} و عفت و درستکاری مرا یاری کنید.»

آیات

* «واصِرَ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزَمِ الْأُمُورِ» سوره لقمان ، آیه ۱۷

* ترجمه : بر آنچه (در این مسیر) به تو می رسد صبر کن که این از عزم واردۀ در کارهاست .

* پیام : آیه بیانگر اولین قدم برای گام برداشتن و ثابت قدم ماندن در مسیر قرب الهی است

* استواری بر هدف ، شکیبایی و تحمل سختی ها از آثار عزم قوی است

* ایستادگی در برابر مشکلات از توصیه های لقمان حکیم به فرزند خود است

* اراده انسان منشأ صبردر برابرمشکلات و سختی ها است ، آیه بیانگر توحید عملی در بعد فردی است. (ترکیبی)

* آیه : و هر که به عهدی که با خدا بسته و فدار بماند ، به زودی پاداش عظیمی به او خواهد داد.

* پیام: بهره مندی از پاداش بزرگ از ثمرات وفای به عهد با خدا سورة فتح ، آیه ۱۰

* کسانی که پیمان الهی وسوند های خود را به بهای نا چیزی می فروشنند آنها بهره ای در آخرت نخواهند داشت

* و خداوند با آنها سخن نمی گوید و به آنان در قیامت نگاه نمی نگرد و آنها را (از گناه) پاک نمی سازد و عذاب دردناکی برای

آنهاست . سوره آل عمران ، آیه ۷۷

* پیام : عواقب و سر انجام شکستن پیمان های الهی

* سوره بقره ، آیه ۴۰ «به پیمانی که با خدا بسته اید وفا کنید تا من نیز به پیمان شما وفا کنم .

* پیام : وفای عهد خدا به عهدهش از ثمرات وفای انسان به عهد خود با خدا

* سوره احزاب ، آیه ۲۱ «رسول خدا برای شما نیکوترين اسوه است »

* پیام : رسول خدا برترین اسوه مسلمانان

احادیث

* حدیث امام کاظم (ع): « خدایا می دانم که بهترین توشه مسافرکوی تو عزم و اراده ای است که با آن خواستارتو شده باشد.»

* پیام : «بیانگر اهمیت عزم و تصمیم در برنامه زندگی برای رسیدن به هدف»

* حدیث : امام علی(ع): « گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم ها و کارها می شود.»

* پیام حدیث : در این حدیث ، امام علی (ع) بر لزوم مراقبت از عهد و پیمان خود با خدا تأکید می کند ؛ زیرا یکی از نتایج بد و گذشت آفات زمان ، باقی نماندن بر تصمیم ها و کارهاست که انسان با گذشت زمان ، عهد خود با خدا را قراموش می کند ، پس برای باقی ماندن برپیمان خود با خدا ، مراقبت لازم است .

* این حدیث به سومین قدم برای گام برداشتن و ثابت قدم ماندن در مسیر قرب الهی «مراقبت » اشاره دارد .

* حدیث پیامبر اکرم (ص) : « حاسِبُوا أَنفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسِبُوا »

* ترجمه : «به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از اینکه به حساب شما برسند.»

* پیام : بیانگر اهمیت محاسبه وارزیابی اعمال در زندگی

از امیرالمؤمنین علی ﷺ پرسیدند: « زیرا که ترین انسان کیست؟ »

* حدیث : فرمود: کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.

* پیام : بیانگر اهمیت محاسبه وارزیابی اعمال در زندگی

* حدیث : « مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ وَقَفَ عَلَىٰ عَيْوِبٍ وَاحاطَ بِعَيْوِبٍ وَاسْتَقَالَ الْذُنُوبَ وَاصْلَحَ الْعَيْوَبَ »

* پیام : محاسبه نفس سبب : (علت) آشنایی با لغزشها و عیب‌های خود - احاطه پیدا کردن بر گناهان خود - ترک گناهان
- اصلاح عیب‌ها (معلول)

* حدیث : « ثَمَرَةُ الْمَحَاسِبِ صَلَاحُ النَّفْسِ »

* پیام : ثمره محاسبه : (علت) اصلاح نفس (بر طرف کردن گناهان، عیب‌ها و عادت‌های ناپسند) (معلول)
* حدیث : « مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ سَعِدَ »

* پیام : محاسبه نفس سبب : (علت) خوشبختی (رستگاری و قرب الهی) می‌شود. (معلول)

* حدیث : امام حسین (ع) از پدر گرامی خود نقل می‌کند که رسول خدا (ص) در منزل اوقات خود را به سه قسمت می‌کرد : « قسمتی برای عبادت، قسمتی برای اهل خانه و قسمتی برای رسیدگی به کارهای شخصی ، سپس آن قسمتی را که به خود اختصاص داده بود ، میان خود و مردم تقسیم می‌کرد و مردم را به حضور می‌پذیرفت و به کارهایشان رسیدگی می‌کرد . »

* پیام : برنامه ریزی و تقسیم زمان، درس و الگویی همیشگی است که از این رفتار پیامبر اکرم (ص) به دست می‌آید.

* حدیث : « آگاه باش برای هر پیروی کننده ای، امام و پیشوایی است که باید از او تبعیت کند و از علم او کسب نور کند. هشیار باش، امام شما از دنیايش به دو لباس کهنه و از خوراکش به دو قرص نان کفایت کرده است. اما شما قطعاً توانایی این قناعت را ندارید؛ ولی با پرهیزکاری و کوشش {در راه خدا} و عفت و درستکاری مرا یاری کنید.

* پیام : چگونگی پیروی از پیامبر اکرم (ص) مطابق فرمایش حضرت علی (ع)

معنای واژگان :

الف) عزم : عزم به معنای اراده و تصمیم بر انجام کاری است .

ب) اسوه : به این معنا نیست که ما عین او باشیم و در همان حد عمل کنیم ، بلکه بدین معناست که در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک تر کنیم.

پاسخ تدبیر:

الف) ۱- بهره ای در آخرت نخواهد داشت

۲- خداوند با آنها سخن نمی گوید و به آنها در قیامت نگاه نمی کند

۳- خداوند آن ها را از گناه پاک نمی سازد

۴- عذاب در دنیا برای آنهاست.

۲- وفای خداوند به عهد و پیمان خود

ب) ۱- بهره مندی از پاداش عظیم خداوند

پاسخ اندیشه و تحقیق:

۱- برای ثابت قدم ماندن در مسیر قرب به خداوند چه اقداماتی لازم است ؟

تصمیم و عزم برای حرکت -عهد بستن با خدا - مراقبت -محاسبه و ارزیابی

۲- مقصود از اینکه رسول خدا (ص) برای مسلمانان اسوه است چیست ؟

رسول خدا (ص) اسوه کامل مسلمانان است زیرا هر کاری که آن حضرت انجام داده ، درست و مطابق دستور خدا بوده است.
بر این اساس در حد توان از ایشان پیروی می کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیکتر می کنیم .

سوالات واگرایی :

۱- برای گام گذاشتن در مسیر قرب الهی و ثابت قدم ماندن در این راه چه اقداماتی باید انجام دهیم ؟

۲- چه عواملی ممکن است انسان را از رسیدن به قرب الهی باز دارد ؟

۳- اگر در مسیر گام برداشتن به سوی خدا با مشکلاتی مواجه شویم آز چه کسانی باید کمک بگیریم ؟

۴- چگونه می توانیم پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت ایشان را در زندگی خود الگو و اسوه قرار دهیم ؟

سوالات امتحانی :

الف) آیات و روایات :

۱- آیه « واصِرَةٍ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأَمْوَرِ » بیانگر کدام یک از گام های رسیدن به قرب الهی است ؟

۲- با توجه به آیات الهی ، عمل به عهد و پیمان های الهی چه ثمراتی دارد ؟

۳- احادیث زیر بیانگر کدام یک از گام های رسیدن به قرب الهی می باشد ؟

الف - امام علی (ع) « گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم ها و کارها می شود.»

ب - « ثَمَرَةُ الْمَحَاسِبِ صَلَاحُ النَّفْسِ »

ب) درستی و نادرستی جملات زیر را با (ص/اغ) مشخص کنید :

۴- آنچه خداوند برای رسیدن به هدف مشخص کرده است ، انجام واجبات و مستحبات است .

۵- خداوند زمانی از ما نا خشنود است که به خود ظلم می کنیم و در مسیر هلاکت گام بر می داریم .

۶- آدمی با عزم وارد از خود آنچه را که انتخاب کرده عملی می سازد .

۷- برای رسیدن به هدف اصلی که همان تقرب به خداست لازم است برنامه ریزی کنیم .

۸- تکرار عهد و پیمان در زمان های معین باعث می شود عهد ما به فراموشی سپرده شود .

ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید :

۹- سرنوشت ابدی انسان ها بر اساس آنها در ... تعیین می شود .

۱۰- باقی ماندن بر عهد و پیمان خود با خدا رادر پی دارد ، و شکستن پیمان را به دنبال دارد .

۱۱- عزم به معنای و بر انجام کاری است .

۱۲- بهترین زمان های محاسبه سالانه ماه است .

د) گزینه صحیح را انتخاب کنید :

۱۳- از آثار عزم قوی کدام است ؟ و علت آسان تر رسیدن به هدف چیست ؟

الف) تعیین هدف - عزم قوی تر
ب) شکیبایی و تحمل سختی ها - عزم قوی تر

ج) تعیین هدف -عهد بستن با خدا

۱۴- «عامل استحکام بخشیدن به عهد و پیمان با خدا» و « فعلیت بخش انتخاب های انسان » به ترتیب چیست ؟

الف) تکرار عهد - مراقبت

ج) تکرار عهد - عزم و تصمیم

۱۵- به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید :

۱۶- زیرک ترین انسان از دیدگاه امام علی (ع) کیست ؟

۱۷- بهترین زمان برای عهد بستن با خدا چه زمان هایی است ؟

۱۸- دو مورد از آثار عزم قوی را بنویسید .

۱۹- پیامبر اکرم (ص) ما را به الگو گرفتن از چه کسانی دعوت کرده است ؟

۲۰- و به سوالات زیر پاسخ کامل دهید :

۲۱- از اقدامات لازم برای گام نهادن در مسیر بندگی خدا « عهد بستن با خدا » را توضیح دهید .

۲۲- چگونه می توان پیامبر (ص) را که یک انسان معصوم است ، اسوه قرار داد و مانند ایشان عمل کرد ؟

۲۳- چرا برای حرکت در مسیر هدف وجود اسوه والگوها ضروری است ؟

۲۴- بعد از مراقبت ، محاسبه و ارزیابی برای چه هدفی انجام می گیرد ؟

پاسخنامه:

الف) آیات و روایات

۱- تصمیم و عزم برای حرکت

۲- پاداش بزرگ الهی - و فای خدا به عهد خود با انسان

۳- الف - مراقبت

ب- محاسبه و ارزیابی

ب) سوالات صحیح - غلط

۴- غلط

۵- صحیح

۶- صحیح

۷- صحیح

۸- غلط

ج) جملات کامل کردنی

۹- اعمال - دنیا

۱۰- رضایت خدا - شرمندگی

۱۱- اراده - تصمیم

۱۲- شباهی قدر - رمضان

د) انتخاب گزینه صحیح :

۱۳ ب

۱۴ ج

۵) سؤالات کوتاه پاسخ :

۱۵- کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.

۱۶- بعد از نماز، شب های قدر و شب یا روز جمعه .

۱۷- استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی ها برای رسیدن به آن هدف .

۱۸- ما را به الگو گرفتن از اهل بیت دعوت کرده است.

و) سؤالات تشریحی :

۱۹:- کسی که راه رستگاری را که همان قرب و نزدیک شدن به خداست، شناخته و می خواهد در این مسیر قدم بگذارد، با خدای خود پیمان می بندد که آنچه خداوند برای رسیدن به این هدف مشخص کرده است، یعنی واجبات الهی را انجام دهد و خداوندرا خشنود سازد؛ وهمچنین از انجام آنچه که ما را از این هدف دور می سازد؛ یعنی کار های حرام اجتناب کند .

۲۰- چون می دانیم که هر کاری که پیامبر اکرم (ص) انجام داده، درست بوده و مطابق دستور خداوند بوده است.اما اسوه قرار دادن ایشان به این معنا نیست که ما عین او باشیم و در همان حد عمل کنیم بلکه بدین معناست که در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک تر کنیم.

۲۱- زیرا وجود این الگو ها، اولًا به ما ثابت می کند که این راه موفقیت آمیز است؛ ثانیاً می توان از تجربه آنان استفاده نمودو مانند آنها عمل کرد واز همه مهم تر اینکه می توان با کمک گرفتن و دنباله روی از آنان سریع تر به هدف رسید.

۲۲- بعد از مراقبت، نوبت محاسبه است تا میزان موفقیت ووفاداری به عهد به دست آید و عوامل موفقیت و عدم موفقیت، شناخته شود، در صورت موفقیت خدا را سپاس می گوییم و شکرگزار او می شویم . و در صورت سستی خود را سرزنش کرده و از خدا طلب بخشش می کنیم و با تصمیم قوی تردوباره با خدا عهد بسته و وارد عمل می شویم .

ارجاعات و منابع

* قرآن کریم

* کتب درسی دین و زندگی دهم تجربی و ریاضی (کلیه رشته ها) چاپ ۹۹

* امینی، محمد باقر، سیما روزانه فرد مسلمان، انتشارات صدا و سیما